

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

Partille kommun 2025-10-15

Ensittarevägens förskola

Rapportförfattare:
Anna Sommer
Partille kommun, 2025-10-15

Innehållsförteckning

Plan mot kränkande behandling och diskriminering	4
Vision	4
Skolans eller förskolans namn	4
Verksamhet (Alla verksamheter som omfattas av planen)	4
Läsår	4
Ansvarig (Rektor)	4
Kommunikation och förankring	4
Hur blev det? (Uppföljning och utvärdering av föregående års plan.)	5
Hur har föregående års plan utvärderats och vilka har varit delaktiga?	5
Sammanfattning av vad utvärderingen visade	5
Kommentar till ovan sammanfattning	6
Årets plan ska utvärderas senast	6
Beskriv hur årets plan ska utvärderas	6
Var är vi? (Kartläggning och analys)	7
Metoder som har använts vid kartläggningen	7
Barn, elevers och personals delaktighet	7
Vad visade kartläggningen avseende kränkande behandling?	7
Vad visade kartläggningen avseende diskriminering?	7
Resultat och analys (avseende både kränkande behandling och diskriminering)	7
Vart ska vi? (Mål för årets arbete)	8
Verksamhetens mål när det gäller kränkande behandling	8
Verksamhetens mål när det gäller diskriminering	8
Hur har barn, elever och personal varit delaktiga i framtagande av mål?	8
Hur gör vi? (Aktiva åtgärder mot kränkande behandling och diskriminering)	9
Främjande arbete	9
Kränkande behandling	9
Diskriminering	9
Förebyggande insatser	11
Kränkande behandling	11
Diskriminering	11
Hur har barn, elever och personal varit delaktiga i framtagande av aktiva åtgärder?	11
Rutiner vid uppkomna situationer	12
När ett barn kränker ett annat barn i förskolan	12
När ett barn eller en elev kränks av en vuxen person	12
Kränkningar på nätet	12
Blanketter för anmälan	12
Definitioner	13
Kränkande behandling (regleras i Skollagen)	13
Diskriminering (regleras i Diskrimineringslagen)	13
Trakasserier och sexuella trakasserier	13
Bristande tillgänglighet	13
Blanketter för anmälan	13

Plan mot kränkande behandling och diskriminering

Vision

Förskolan ska uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andras situation. Utbildningen ska präglas av omsorg om individens välbefinnande och utveckling samt ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas.

Skolans eller förskolans namn

Ensittarevägens förskola

Verksamhet (Alla verksamheter som omfattas av planen)

Förskola

Läsår

2025/2026

Ansvarig (Rektor)

Anna Sommer

Kommunikation och förankring

Utvecklingspedagog och likabehandlingsgruppens medlemmar har gått igenom planen med förskolans personal på APT. Den kommuniceras också kontinuerligt i arbetslagen på SKA-möten. Planen finns tillgänglig för vårdnadshavare på kommunens hemsida och i förskolans hallar. Planen förankras med barnen i vardagen, antingen som en naturlig del av utbildningen för att förskolans värdegrund ska efterlevas eller vid planerade undervisningstillfällen, för att förstärka vissa områden som respektive arbetslag ser att deras barngrupp behöver ges möjlighet att reflektera och utvecklas kring.

Hur blev det? (Uppföljning och utvärdering av föregående års plan.)

Hur har föregående års plan utvärderats och vilka har varit delaktiga?

Varje enskilt arbetslag utvärderade först sina insatser och sedan skapat likabehandlingsgruppen en gemensam utvärdering för hela förskolan. Utvecklingspedagog och rektor medverkade även i den gemensamma utvärderingen.

Sammanfattning av vad utvärderingen visade

Genom arbetslagens samlade utvärderingar kan vi se att flera av de främjande insatserna kopplat till diskrimineringsgrunderna har genomförts på förskolan. Förskolans gemensamma styrkor ligger i ett välfungerande EQ-arbete och ett empatiskt förhållningssätt som pedagogerna menar bidrar till trygga barn och goda relationer. Ett normkritiskt och inkluderande arbetssätt genomsyrar verksamheten, där språkbruk, material och litteratur speglar mångfald och där barnen leker fritt oavsett kön. Bildstöd och TAKK används som viktiga verktyg för kommunikation på fler av avdelningarna. I utvärderingen framkom att de olika avdelningarnas arbete med att arbeta främjande inom diskrimineringsgrunderna funktionsvariationer, religion och familjekonstellationer ser olika ut. Detta är något som pedagogerna tar med sig i arbete med den nya planen. Pedagogerna kan se att deras ständiga närvaro och strukturerade rutiner stärker tryggheten och minskar konflikter i vardagen.

Utvecklingsområdena som framkom i utvärderingen visar att resurser som Polyglutt med modersmålsagor behöver användas mer aktivt. TAKK behöver integreras mer konsekvent i hela verksamheten på samtliga avdelningar. Dessutom behöver dokumentation och reflektion kring insatser utvecklas för att följa upp och kvalitetssäkra arbetet. Det diskrimineringsförebyggande arbetet behöver också bli mer systematiskt för att synliggöra både risker och framsteg.

En kartläggningsmetod för att upptäcka risker för diskriminering utifrån de olika diskrimineringsgrunderna som pedagogerna använt sig av är Husetmodellen. Två situationer som framträder särskilt är toalettbesök och utevistelse. Vid toalettbesök kan integriteten hotas om dörrar saknar lås, öppnas av misstag eller om rutiner och skyltning är otydliga. På gården handlar riskerna främst om utanförskap, bristande tillsyn och stökiga miljöer. I båda fallen är pedagogernas lyhördhet avgörande – om barn visar oro eller drar sig undan är det viktiga signaler på att något inte fungerar. Pedagogerna reflekterar regelbundet över dessa risker i arbetslagen för att skapa trygga och inkluderande miljöer. Det kräver närvaro, tydlig kommunikation, genomtänkta rutiner och medvetenhet om den fysiska miljön. Husetmodellen upplevs som ett konkret verktyg som stärker det kollegiala samtalet och gör riskbedömningen mer systematisk och barnfokuserad. Något som kan utvecklas framåt är att ha större fokus på just risker för diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna.

Under läsåret har pedagogerna genomfört Trygghetsvandringar där barn och pedagoger undersökt var det kan finnas risk för kränkningar och otrygghet i förskolans miljö. När barnen deltar får pedagogerna värdefulla insikter om barnens upplevelser. Det som främst framkommer

under Trygghetsvandringarna är att barnen uttrycker både trygghet i de miljöer som finns och önskemål om nytt och mer varierat material på utegården. Pedagogerna bekräftar bilden av att barnen känner sig trygga och att de upplever att det finns vuxna som närvarande och tillgängliga. Pedagogerna menar att barnens önskemål ibland kan hänga ihop med att de tröttnat på det material som finns eller att årstiden påverkar deras lekar. Yngre barn känner ofta störst trygghet där vuxna och kompisar är, något pedagogerna tar hänsyn till genom att vara lyhörda och rörliga i sin närvaro. För att stärka miljön framåt föreslås mer variation i utomhusaktiviteter och bättre planering av undervisningen utomhus. Eftersom barngrupper ständigt förändras är det viktigt att lärmiljöerna anpassas kontinuerligt utifrån barnens intressen och behov. Metoden upplevs som positiv eftersom den skapar dialog och gör det lättare att anpassa miljön. Samtidigt kan det ibland vara svårt att få tydliga och realistiska svar från barnen, vilket behöver tas med i det fortsatta arbetet. Sammanfattningsvis bidrar Trygghetsvandringarna till en mer barncentrerad och inkluderande förskolemiljö.

Kommentar till ovan sammanfattning

Utvärderingen visar på ett starkt och medvetet arbete för att främja trygghet, inkludering och barns delaktighet i förskolan. Särskilt positivt är att EQ-arbete, normkritik och pedagogernas närvaro lyfts fram som tydliga styrkor. Samtidigt framkommer viktiga utvecklingsområden där TAKK, modersmål och systematiskt dokumentationsarbete behöver prioriteras mer för att säkerställa likvärdighet mellan avdelningarna. Arbetet med Husetmodellen och Trygghetsvandringar visar på ett professionellt förhållningssätt där barnens perspektiv tas tillvara och där risker för otrygghet identifieras och hanteras. Sammantaget synliggörs en verksamhet som är på god väg men som också har tydliga områden att vidareutveckla för att stärka det diskrimineringsförebyggande arbetet.

Årets plan ska utvärderas senast

30 juni 2026

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Varje enskilt arbetslag utvärderar de planerade aktiviteterna. Förskolans likabehandlingsgrupp sammanfattar sedan dessa tillsammans med utvecklingspedagog och rektor.

Var är vi? (Kartläggning och analys)

Metoder som har använts vid kartläggningen

- Husetmodellen
- Trygghetsvandringar
- Utvärdering av Utvecklingsplan
- Kartläggning utifrån tidigare års utvärdering av främjande och förebyggande insatser
- Kartläggning av arbetslagens arbete med diskrimineringsgrunderna

Barn, elevers och personals delaktighet

Barnen görs delaktiga i dagliga samtal och möten med pedagogerna och med sina vårdnadshavare. Samtliga pedagoger har varit med att utvärdera planen för 2024/2025, samt att kartlägga för det nya året. Likabehandlingsgruppen har analyserat och reflekterat kring det som utvärderingen och kartläggningen visade.

Vad visade kartläggningen avseende kränkande behandling?

Kartläggningen visar att pedagogerna uppmärksammar få risker utifrån kränkande behandling. De risker de hittat är främst sådana risker som snabbt kan åtgärdas genom enklare insatser från pedagogerna. Det som uppmärksammas är att pedagogerna önskar mer kunskap kring vad en kränkande behandling inom förskolan kan innebära.

Vad visade kartläggningen avseende diskriminering?

Kartläggningen visar att pedagogerna uppmärksammar få risker utifrån diskrimineringsgrunderna. Pedagogerna belyser det främjande arbetet. Det som uppmärksammas är att pedagogerna önskar mer kunskap kring vad en diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna inom förskolan kan innebära.

Resultat och analys (avseende både kränkande behandling och diskriminering)

Kartläggningen visar att pedagogerna identifierar få risker kopplade till diskrimineringsgrunderna. Fokus ligger främst på det främjande arbetet, men pedagogerna uttrycker samtidigt ett behov av mer kunskap om vad diskriminering kan innebära i förskolans vardag. Även risker för kränkande behandling uppmärksammas i liten utsträckning. De risker som lyfts fram är främst sådana som pedagogerna kan hantera direkt genom mindre insatser i verksamheten. Även här framkommer ett behov av fördjupad kunskap kring vad kränkande behandling kan vara i en förskolekontext. Resultatet tyder på att pedagogerna har en stark medvetenhet kring det

främjande arbetet, men att det finns en osäkerhet kring hur diskriminering och kränkande behandling kan ta sig uttryck i förskolan. Att få risker identifieras kan delvis bero på denna kunskapsbrist, vilket gör det viktigt att utveckla kompetensen hos personalen. Med ökad kunskap kan pedagogerna lättare upptäcka, synliggöra och förebygga både diskriminering och kränkande behandling.

Vart ska vi? (Mål för årets arbete)

Verksamhetens mål när det gäller kränkande behandling

Ingen ska utsättas för kränkande behandling i förskolan. Alla barn har rätt att känna sig trygga för att kunna utvecklas och lära. Alla vuxna i förskolan ska agera vid minsta misstanke om kränkande behandling.

Verksamhetens mål när det gäller diskriminering

Ingen ska utsättas för diskriminering i förskolan. Alla barn har rätt att känna sig trygga för att kunna utvecklas och lära. Alla vuxna i förskolan ska agera vid minsta misstanke om diskriminering.

Hur har barn, elever och personal varit delaktiga i framtagande av mål?

Likabehandlingsgruppen har tillsammans med utvecklingspedagog och rektor varit med att forma innehållet kring målen.

Varje arbetslag väljer olika arbetssätt för att för arbeta mot målen för att motverka kränkande behandling och diskriminering. Detta görs tillsammans med barnen i respektive barngrupp.

Hur gör vi? (Aktiva åtgärder mot kränkande behandling och diskriminering)

Främjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg förskolemiljö och förstärker respekten för allas lika värde oavsett diskrimineringsgrunderna och bedrivs utan förekommen anledning.

Kränkande behandling

Aktivitet	När?	Vem är ansvarig?	När och hur ska uppföljning ske? Observera att dokumentation ska ske löpande.
EQ-arbete genomsyrar hela dagen på förskolan. Undervisning och utbildning planeras för att utveckla barnens sociala kompetens ex. hur man är mot varandra.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	Kontinuerliga samtal och diskussioner i arbetslagen på SKA
Vid behov ges barnen möjlighet att uttrycka sig genom bildstöd och TAKK vid konflikter samt i lek- och lärmiljöer.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	Kontinuerliga samtal och diskussioner i arbetslagen på SKA
Barnen erbjuds sittkuddar, hörselkåpor, stolar med karm, axeltyngden, ”stressbollar” vid behov.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	Kontinuerliga samtal och diskussioner i arbetslagen på SKA

Diskriminering

Diskrimineringsgrund	Aktivitet	När?	Vem är ansvarig?	När och hur ska uppföljning ske? Observera att dokumentation ska ske löpande.
Kön	Vi använder ett språk som är inkluderande och normkritiskt. Barnen tilltalas med sina namn och grupper med ord som ”kom, kompisar” i stället för könsbundna uttryck. Pronomen och figurer i sagor och sånger varierar för att spegla mångfald.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	Kontinuerliga samtal och diskussioner i arbetslagen på SKA

	Ett medvetet tänk för att motverka diskriminering utifrån kön vid inköp av nytt material och böcker till förskolan.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	Kontinuerliga samtal och diskussioner i arbetslagen på SKA
Könsöverskridande identitet eller uttryck	Skapa en miljö där barn kan välja kläder, lekar och material fritt utan att styras av könsnormer.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	Kontinuerliga samtal och diskussioner i arbetslagen på SKA
Etnisk tillhörighet	Ett medvetet val av böcker där olika etniciteter representeras finns vid inköp, högläsning av både fysiska och digitala böcker samt samtal kring dess innehåll.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	Kontinuerliga samtal och diskussioner i arbetslagen på SKA
	Tillgång till Polyglutt där barnen kan lyssna på sagor på sitt modersmål.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	Kontinuerliga samtal och diskussioner i arbetslagen på SKA
Religion eller annan trosuppfattning	Nyfikenhet om barn vill berätta om annan religion eller trosuppfattning.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	Kontinuerliga samtal och diskussioner i arbetslagen på SKA
Funktionsnedsättning	TAKK och bildstöd inkluderas på ett naturligt sätt i vardagen för alla barn.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	Kontinuerliga samtal och diskussioner i arbetslagen på SKA
	På olika sätt belysa olika funktionsvarierande hjälpmedel som finns för att upplysa och inkludera dessa på ett naturligt sätt.	Under mars 2026	Varje arbetslag	SKA i april
	Ett medvetet val av böcker där funktionsvariationer belyses finns vid inköp, högläsning av både fysiska och digitala böcker samt samtal kring dess innehåll.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	Kontinuerliga samtal och diskussioner i arbetslagen på SKA
Sexuell läggning	Samtal, högläsning och objektsagor om olika familjekonstellationer för att visa på variationen.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	Kontinuerliga samtal och diskussioner i arbetslagen på SKA
	Förskolan uppmärksammar Prideveckan under juni för att belysa.	Under juni 2026	Varje arbetslag	SKA i juni
Ålder	Se till att även de yngsta får komma till tals och bli lyssnade på i samlingar och aktiviteter.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	Kontinuerliga samtal och diskussioner i arbetslagen på SKA
Bristande tillgänglighet	Anpassa aktiviteter efter barns olika förmågor – samma aktivitet kan erbjudas på flera sätt (t.ex. rörelselek, bildstöd, sång).	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	Kontinuerliga samtal och diskussioner i arbetslagen på SKA

Förebyggande insatser

Syftet med det förebyggande arbetet är att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Till grund för arbetet ligger den kartläggning som görs årligen och följs upp löpande under året.

Kränkande behandling

Aktivitet	När?	Vem är ansvarig?	När och hur ska uppföljning ske? Observera att dokumentation ska ske löpande.
Trygghetsvandring	December och mars	Likabehandlingsgruppen	På träffar med Likabehandlingsgruppen
Pedagognärvaro i lek inom- och utomhus	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA
Dilemmadiskussioner kring kränkande behandlingar.	En gång per termin	Utvecklingspedagog tar fram material	Diskussioner i mindre grupper på APT

Diskriminering

Diskrimineringsgrund	Aktivitet	När?	Vem är ansvarig?	När och hur ska uppföljning ske? Observera att dokumentation ska ske löpande.
Samtliga diskrimineringsgrunder	Husetmodellen	November och februari	Likabehandlingsgruppen	På träffar med Likabehandlingsgruppen
Etnisk tillhörighet	Erbjuda sagor och ord på olika modersmål.	Fortlöpande under läsåret	Varje arbetslag	På SKA

Hur har barn, elever och personal varit delaktiga i framtagande av aktiva åtgärder?

Likabehandlingsgruppen har varit med och reflekterat kring behoven utifrån föregående års utvärdering och analys. I detta arbete tas allas perspektiv in: ledningens, pedagogernas, barnens och vårdnadshavarnas.

Rutiner vid uppkomna situationer

När ett barn kränker ett annat barn i förskolan

1. Den pedagog, eller annan vuxen i förskolan som upptäcker kränkningar eller trakasserier ska genast ingripa. Rektor informeras och anmäler i sin tur händelsen till huvudmannen (inom 24 timmar).
2. När ett barn har kränkts följs det upp med berörda barn. Dokumentation av åtgärder sker. Förskolan tar kontakt med berörda barns vårdnadshavare och Informerar om händelsen och om eventuella åtgärder. Samtalen dokumenteras.
3. Handlingsplan upprättas.
4. Handlingsplanen följs upp i ett nytt samtal mellan pedagog och vårdnadshavare.

När ett barn eller en elev kränks av en vuxen person

1. Händelsen anmäls till rektor som i sin tur anmäler till huvudman.
2. Vårdnadshavare informeras.
3. Rektor utreder, åtgärdar och följer upp ärendet. Dokumentation görs. Rektor följer upp ärendet med barnet eller eleven och dennes vårdnadshavare.
4. Rektor träffar regelbundet den personal som kränkt barnet eller eleven och samtalar om hur undervisningen med berörd elev fungerar.
5. Om åtgärderna inte är tillräckliga tas ny kontakt med rektors chef.
Eleven kan vända sig till Barn- och elevombudet.

Kränkningar på nätet

1. Personal som får kännedom om att kränkande innehåll sprids på nätet ska agera.
2. Personal tar reda på så mycket fakta som möjligt (vad, var, vem, etcetera) och gör om möjligt skärmbilder.
3. Personal anmäler till rektor och följer skolans rutiner kring "elev kränks av annan elev".
4. Skolans rektor anmäler till IT-samordnare Susanne Bergqvist, susanne.bergqvist@partille.se som i sin tur kontaktar Partille IT om så behövs samt utvecklingsledare Frida Lindén. Utbildningsförvaltningens IT-samordnare samt Partille IT vidtar de åtgärder som behövs och dessa kommuniceras tillbaka till verksamheten via IT-samordnare.
5. Mentor och rektor informeras om vidtagna åtgärder för att kunna informera berörda vårdnadshavare.
6. I en utredningsfas kan elevens eller elevernas konto till Partille kommuns tjänster för skolan komma att stängas ner. Om så är fallet öppnas de upp när det anses att eleven eller eleverna är införstådda med händelsen och vårdnadshavarna är informerade.

Blanketter för anmälan

Blanketter för anmälan till huvudman och utredning vid kännedom eller misstanke om kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier, finns att ladda ner på Insidan.

Definitioner

Kränkande behandling (regleras i Skollagen)

Kränkande behandling är när barn och elever utsätts för handlingar som kränker deras värdighet. Kränkande behandling kan förekomma vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Trakasserier är en form av kränkande behandling. Trakasserier och kränkande behandling kan vara: fysisk, verbal, psykosocial eller i text och bild.

Diskriminering (regleras i Diskrimineringslagen)

Diskriminering är när barn eller elever missgynnas i verksamheten och på osakliga grunder behandlas sämre av skäl som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Trakasserier är en form av diskriminering. Det är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Utrednings- och åtgärdsplikten gäller såväl trakasserier från andra barn, elever som från personal. Både skolpersonal, barn och elever kan göra sig skyldig till trakasserier.

Sexuella trakasserier är handlingar av sexuell karaktär som kränker en persons värdighet. Det är en egen form av diskriminering och behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är en form av diskriminering. Skyddet avser situationer när en person med funktionsnedsättning missgynnas därför att skäliga åtgärder för tillgänglighet inte vidtagits.

Blanketter för anmälan

Blanketter för anmälan till huvudman och utredning vid kännedom eller misstanke om kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier, finns att ladda ner på Insidan.